

LEEUWENDEEL

Wijkkrant van Wijkvereniging Leeuwendaal | Uitgave: Herfst 2018

Ouders in de wijk • Oldtimer rally 2018 • Hond in de wijk
Uw wijkagent • Groen in de wijk • Monument in de wijk

In dit nummer:

Voorwoord: Gezelligheid voor (bijna) alle leeftijden	pagina 3
Uit de redactie	pagina 3
Agenda / Contactpersonen in de wijk	pagina 5
Ouders in de wijk: Appels en peren	pagina 7
Oldtimer rally 2018: Mensen bij elkaar brengen	pagina 8
Hond in de wijk: Iza de dalmiër	pagina 13
Uw wijkagent: Ontmoet de nieuwe wijkagent	pagina 16
Buurtpreventie in de wijk: Het buurtpreventieteam	pagina 17
Groen in de wijk 1: Vervang je tegels door groen en grind	pagina 19
Groen in de wijk 2: De Vlinder-(Bijen-Insecten-)idylle	pagina 21
Monument in de wijk: Sociëteit Amicitia	pagina 23
Straatspeeldag: Een impressie in foto's	pagina 26
Column: Zo'n zomer	pagina 27

Colofon

Leeuwendeel is het communicatiemiddel van de wijkvereniging Leeuwendaal

Bestuur Wijkvereniging Leeuwendaal:

Marissa Koopmans, voorzitter, 06 18 85 39 25
Steven van der Werff, penningmeester, (070) 363 13 59
Jeannette van Dooren, algemeen lid/communicatie
Toon Buddingh, algemeen lid, tel. 06 51 33 26 38
Wilbert Opraus, secretaris, tel. 06 10 97 16 34

Contactgegevens:

Internet: www.wijkvereniging-leeuwendaal.nl
E-mail: info@wijkvereniging-leeuwendaal.nl
Facebook: www.facebook.com/wijkverenigingleeuwendaal
Twitter: @leeuwendaal

Penningmeester:

Steven van der Werff
E-mail: penningmeester@wijkvereniging-leeuwendaal.nl

Redactie Wijkkrant:

Redactie: Barbara Schilperoort, Erika Priebee, Nora Groot,
Yvonne Muilwijk
Eindredactie: Marion Nederlof
Jeugdredactie: Redmar Leeuwendaal, Maude Guinée,
Hidde v.d. Rijke
Redactieadres: Leeuwendaallaan 31
E-mail: wijkkrantleeuwendaal@gmail.com

Vormgeving, realisatie en drukwerk:

Phytalis
Geestbrugkade 35, 2281 CX Rijswijk
(070) 320 61 57
Internet: www.phytalis.nl
E-mail: info@phytalis.nl

Verschijsning, Oplage & Verspreiding:

Frequentie: 4 keer per jaar
Oplage: 1.200 stuks
Verspreiding: alle adressen in wijk Leeuwendaal
(Rijswijk ZH) en direct betrokkenen

Gezelligheid voor (bijna) alle leeftijden

'Ik woon hier al meer dan 40 jaar, en ik heb u nog nooit gezien!' – 'Nee, ik woon hier ook al jaren en ik ken u ook niet'. Lachend kijken ze elkaar aan. De twee bezoekers van de jaarlijkse Paasbrunch spreken elkaar voor het eerst. 'Hoe bestaat het, in zo'n kleine wijk!' Ja, het bestaat zeker, en dat is één van de redenen dat we een jaar of 3 geleden begonnen zijn met het organiseren van een jaarlijkse Paasbrunch en een najaars high tea voor senioren. Elkaar ontmoeten en een gezellig middag beleven, met een heerlijke brunch of lekkere hapjes. De wijkvereniging trakteert. We hebben inmiddels een trouwe schare bezoekers. En het is altijd erg gezellig.

De variatie in gasten is echter niet heel groot. Zou dat komen omdat niet iedereen zich aangesproken voelt door de term senioren? Ik hoorde laatst iemand van 80+ horen zeggen: 'ik ben helemaal geen senior!' Terwijl wij juist een brede leeftijdsgroep willen bereiken met onze uitnodiging.

Vandaar dat we het dit najaar iets anders aanpakken. Op woensdag 28 november organiseren we een high tea voor volwassenen. Nu heeft u écht geen excuus meer om niet te komen. Als wij zorgen voor de lekkere hapjes en drankjes, schuift u dan gezellig aan? Ik hoor graag of u komt, mijn telefoonnummer staat verderop in het krantje, bij de komende activiteiten. Aanmelden mag ook via e-mail: info@wijkvereniging-leeuwendaal.nl Hopelijk tot dan!

Marissa Koopmans - Voorzitter Wijkvereniging Leeuwendaal

PS: ook bij de maandelijkse koffie in Amicitia (elke eerste woensdag van de maand om 10.30 uur) bent u van harte welkom.

Uit de redactie

Jammer, de zomer is weer voorbij. We hoefden in Nederland niet te klagen over het weer, tenzij je het te warm vond en naar regen snakte. Ik heb de ergste hitte hier gemist vanwege een mooie reis naar Indonesië, een land waar menige eerste bewoner van onze wijk gewoond en gewerkt heeft. Terwijl u en ik op vakantie waren, passen de vrijwilligers van het buurtpreventieteam op uw en mijn huis. Yvonne Muilwijk is een avondje mee op stap geweest en vertelt erover. Oldtimerfanaten raasden stapvoets door onze wijk bij de tweede oldtimerrally. Lees het verslag en het interview met de man achter de rally.

De lange droogte, het vergeelde gras in mijn tuin en het warme weer, zette me wel aan het denken over de opwarming van de aarde. Vandaag hoorde ik van het fenomeen 'Tiny Forests'. Iets voor Leeuwendaal?

P.S. de wijkborrel is nu op 27 oktober!

Marion Nederlof - Eindredacteur Leeuwendaal

GOUDSMIDATELIER

**TAFEL
VAN
Goud**

**STADHOUDERSSTRAAT 13
OUD RIJSWIJK
070 3030 509**

OPEN OP VRIJDAG EN ZATERDAG VAN 10.00 TOT 17.00 UUR

WWW.TAFELVANGOUD.NL

**REPARATIES, ONTWERPEN
EN EEN
EXCLUSIEVE EIGEN COLLECTIE**

Met plezier Engels of Duits leren?

Dat kan!

**Lessen op maat, voor kinderen of volwassenen,
Individueel of in kleine groepjes,
Onder leiding van een ervaren en enthousiaste juf.**

**Ruth Sprecher
Regentesselaan 71, Rijswijk
070-3954705 / ruth@regent.nl**

Koffieochtend voor senioren om 10.30 uur in Amicitia.

Op iedere eerste woensdag van de maand, dus:

5 september en 3 oktober, 7 november, 5 december.

Veilig verkeer Leeuwendaal - 19 september 16.00 uur

Met een echte lasergun gaan we de snelheid van de auto's meten. We starten om 16.00 uur bij de speeltuin in de Mauritslaan. Doe je mee? Neem je vriendjes en vriendinnetjes mee! Dan zorgen wij voor iets lekkers en wat te drinken. In ons woonef dient men stapvoets te rijden, dus: 15 km per uur. Met deze actiemiddag willen we hier de aandacht nog weer eens op vestigen. En: we delen de bekende 15 km stickers uit

Wijkborrel - 27 oktober

High tea voor volwassenen - 28 november 15.00 – 17.00 uur

U bent van harte welkom op onze gezellige najaars-high tea op woensdagmiddag 28 november. De high tea vindt plaats in de Compagnie aan de Geestbrugkade 32. De high tea is voor volwassenen van alle leeftijden. Vanaf 15.00 uur staan er allerlei lekkere hapjes voor u klaar. Toegang is gratis. Aanmelden: info@wijkvereniging-leeuwendaal.nl of 06 1885 3925

CONTACTPERSONEN IN DE WIJK

Leeuwenkoor:	Annelies Stumpel, astumpel@planet.nl
Kunst ter plekke:	Paul Francissen, pfranciss@gmail.com
Oranjecomité:	ocleeuwendaal@gmail.com
Straatspeeldag:	buitenspeeldagleeuwendaal@gmail.com
Leeuwendaal Duurzaam en Groen:	info@barbaraschilperoortteksten.nl
Veegrooster speeltuin Mauritslaan:	ingrid.oosterdijk@gmail.com
BVG De Compagnie:	info@bvgdecompagnie.nl

Mist u nog iets? Laat het ons weten!

WAS- & DROOGACTIE

Miele

SETPRIJS
€ 1.999,-

W1 Classic-wasautomaat voor 1-8 kg belading

WDD030 WPS EcoPlus&Comfort

- Miele-kwaliteit - getest op een lange levensduur.
- Eenvoudige bediening door sensortoetsen
- Wasbehandeling met SoftCare-trommel
- Zuinig, krachtig, onverslijtbaar
- A+++ -/- 10%
- WPS: optimale dubbele waterbeveiliging

T1 Classic warmtepompdroger voor 1-7 kg belading

TDB120WP Eco

- Onderhoudsvriendelijk
- A++
- Uitgestelde starttijd
- Softcaretrommel
- PerfectDry zorgt voor nauwkeurig drogen
- Trommelverlichting

SNEL EN
UIT VOORRAAD
LEVERBAAR!

Bij aankoop van deze Miele-set
GRATIS STRIJKTAFEL en
STOOMSTRIJKIJZER

Deze actie is geldig zolang de voorraad strekt

KOPEN
MET
SERVICE

ONS SERVICEPAKKET BESTAAT UIT:

- Bezorging door onze eigen servicedienst
- Vakkundige en complete installatie
- Nieuwe apparaat testen
- Uitleg van uw nieuwe apparaat
- Verpakkingsmateriaal en oude apparaat afvoeren
- 2 jaar garantie

de Vries | elektro

Emmastraat 10 Rijswijk
t. 070 390 05 05

WWW.DEVRIESELEKTRO.NL

Appels en peren

Wij hebben een heel klein achtertuintje, maar daarin gebeurt van alles. Centraal in ons tuintje is de appelboom, die we ooit als perenboom hebben gekocht. Jarenlang keken wij uit naar de eerste peren, maar er gebeurde niets. Totdat wij na een lange vakantie weer thuis kwamen en wij appeltjes zagen hangen. Sindsdien geeft onze appelboom ons (bijna) elk jaar veel groene zure appeltjes. We hebben er al een keer appelmoes en appelsap van gemaakt, maar het liefst maken we er appeltaart van. Omdat we niet alle appeltaarten zelf op willen en kunnen eten, geven we ze ook weg. Zo hebben onze burens ook plezier van onze appelboom!

Ook de vogels hebben veel plezier van onze appelboom. Hij ziet er een beetje vreemd uit met zijn knoesten en knobbels, maar het is een beschutte plek voor onze vogeltjes. Ze eten er insecten en rupsjes en gebruiken hem als aanvliegroete naar het voederhuisje dat ik heb opgehangen. Dit huisje wordt door allerlei vogels bezocht, van pimpelmees tot specht. De kinderen vinden het leuk om, op de vogelkaart of in het vogelboek, op te zoeken welke vogel er aan het tafelen is. Inmiddels kennen ze er al aardig wat!

Al een paar keer heb ik op straat vogels gevonden die ergens tegenaan gevlogen zijn. Die zet ik thuis in een doosje in de tuin met wat water en voer en wacht tot ze weer een beetje bijgekomen zijn. Als ze er weer klaar voor zijn, vliegen ze eerst naar de appelboom om verder bij te komen en daarna vertrekken ze weer. Ik denk dat ze daarna nog regelmatig terug op bezoek komen in ons tuintje, maar weet dat natuurlijk nooit zeker.

Elk jaar worden de twee nestkastjes gebruikt door pimpelmezen of koolmezen. Hoe groter de kleintjes worden, hoe meer herrie ze maken als ze gevoerd worden. Tegen de tijd dat ze gaan uitvliegen, verschijnt de Vlaamse Gaai. De kinderen jagen de gaai altijd weg, want ze weten dat hij kleine meesje lust. Toch konden we afgelopen jaar niet voorkomen dat er een meesje werd meegenomen. We weten natuurlijk wel dat de natuur zo

werkt, maar vinden het toch een beetje sneu. De pimpelmeesouders gingen als snel over tot de orde van de dag, wij hadden wat langer nodig om het leed te verwerken.

In een hoek van ons tuintje hebben wij een klein teiltje water ingegraven, dat wij 'de vijver' noemen. De kinderen noemen het soms zelfs 'het meer-tje'. In het voorjaar duiken daar een paar padden in, Harry en Harriët. Ik heb er ooit een waterplantje ingezet, maar daar is Harry zo vaak op gaan zitten dat het plantje het al snel opgaf. Het is grappig om de padden door de tuin te zien lopen, met hun langzame, bedachtzame loopje.

De kinderen vermaken zich altijd erg goed in ons tuintje. Ze tillen wat stenen en potten op en vinden daar pissebedden, wormen en mieren. Daar maken ze dan huisjes, hotels en wegen voor. Er worden complete studies gemaakt van de insecten en ze worden zorgvuldig onder een vergrootglas bekeken. En als de studie voorbij is, gaan kinderen en insecten weer ieder hun eigen weg.

Hoe leuk ik de natuur rond mijn huis en in de wijk ook vind, ik vind het toch leuker als het buiten blijft. Als ik de achterdeur open laat staan, wandelt er rustig een houtduif naar binnen. Daar word ik niet heel enthousiast van. En een vleermuisje vind ik heel interessant, maar dan vooral buiten en niet in mijn slaapkamer. Hoe die binnen is gekomen weet ik niet, maar gelukkig fladdert hij weer naar buiten zodra ik het hor uit het raam gehaald had. Voor mij leuker, maar voor hem ook!

Marielle Hofstede

Mensen bij elkaar brengen

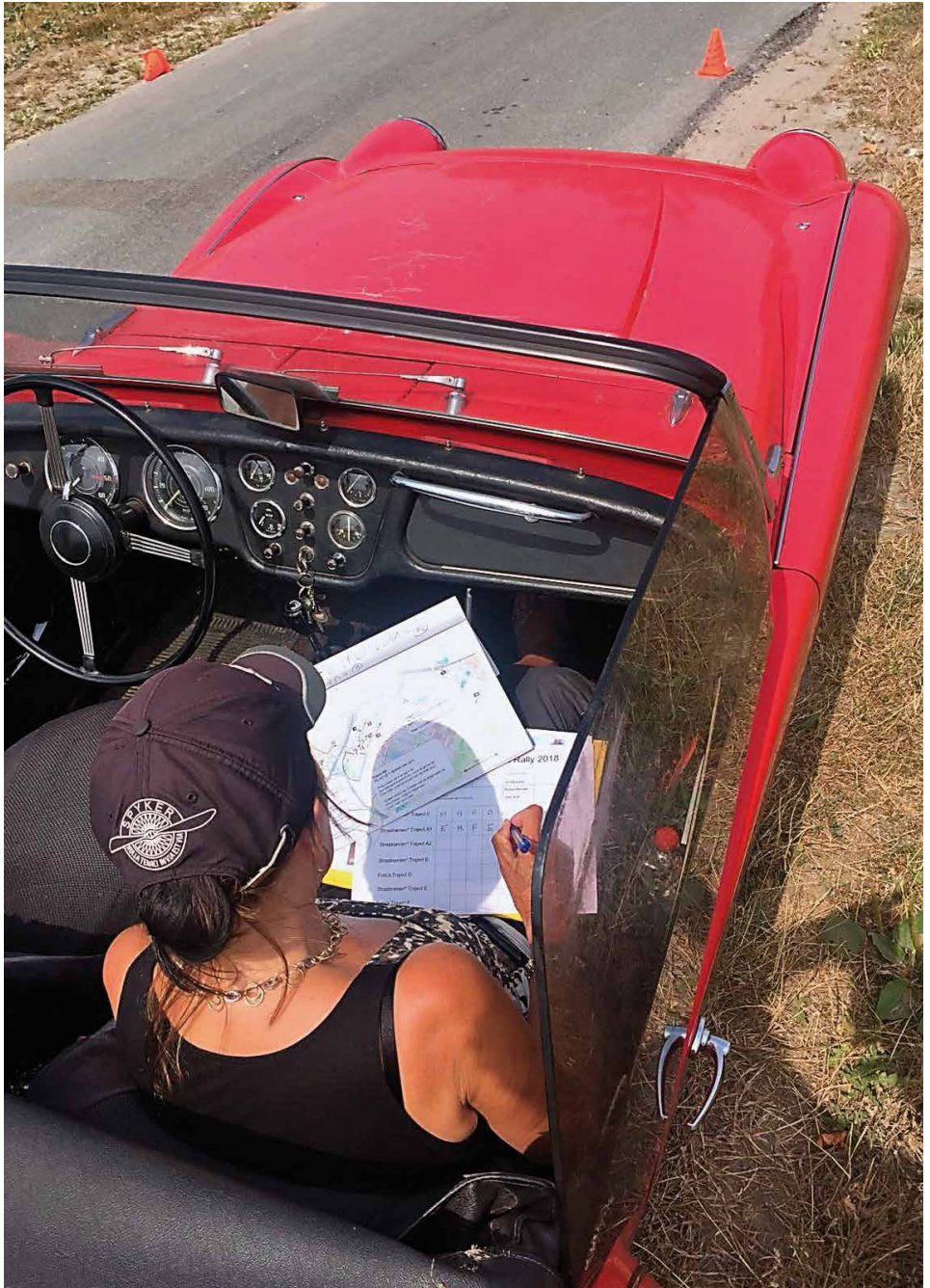
Een dag voordat Toon Buddingh met een oude Volkswagen bus naar Portugal op vakantie gaat, maakt hij nog even tijd voor een interview.

Gelijk maar over de VW bus die voor de deur staat. Het is een 25 jaar oude paardentrailer, omgebouwd tot kampeerbus. Toon kocht hem twee jaar geleden van een vriend. Hij vertelt dat hij niet echt heel handig is, maar wel is geïnteresseerd in techniek. Tijdens zijn studietijd in Delft had hij een 2cv. Daarvan haalde hij de motor uit elkaar om te leren hoe het werkt. Simpele dingen onderweg kan hij zelf verhelpen. Toon rijdt samen met zijn twee kinderen naar Bordeaux,

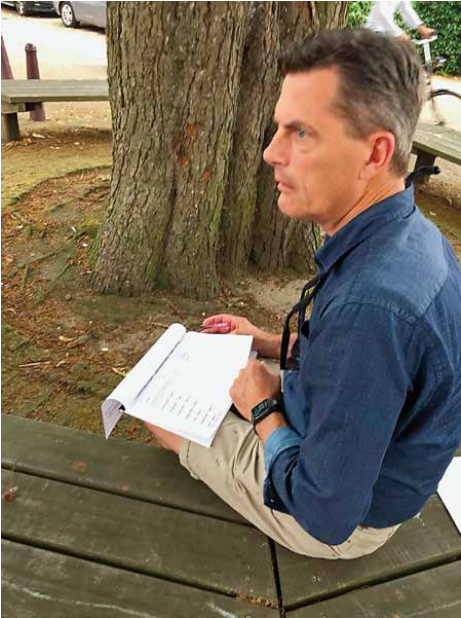
daar voegt zijn vrouw zich bij het gezelschap en vervolgen zij de reis naar Portugal.

Toon vraagt mij of ik weet wat de gemiddelde autodichtheid is in Leeuwendaal. "In de wijk bezitten wij 2,1 auto per huishouden. Gemiddeld in Rijswijk is dit 1,1". Best veel dus.

Mensen bij elkaar brengen, dat drijft Toon. Als kind organiseerde en regelde hij al van alles. Hij vindt

OLDTIMER RALLY 2018

Equipes Leeuwendaal Rally 2018

Start nummer	Vetrekktijd	Kontekten	Auto	Rijder	Navigator	cm	Strafpunten	tijd rally	tot
1	13.01	12.44.36							
2	13.03	15.21.23	Honda MKC	Ricardo	Nick	46	53	75	74
13.05	10.07.45			Robbe/Henry		66	255	270	591
13.07	14.06.46			Chester		88	76	300	464
13.09	14.08.33			EDU		5	260	345	610
13.11	10.28.53			Boy		30	19	165	214
13.13						-	-		
15						114	225	2358	

Leeuwendaal Rally 2018

Rank	Name	Score
1	Nick	5
2	Peter	3
3	Hees	2
4	Spaans	1
5	Lisanne	4
6	bert D.	6

648

het leuk om blije mensen te zien. "Ik heb 4 jaar in de gemeenteraad gezeten, daar gaat het vaak over procedures. In de wijk kun je echt iets doen". Het organiseren van de Oldtimer rally is hier een voorbeeld van. Via briefjes op de bomen en onder de ruitenwissers van auto's wist Toon 19 enthousiaste old timer-rijders bij elkaar te krijgen. Elf hiervan hebben deelgenomen aan de rally op 7 juli.

Mede-wijkbewoner Henk heeft de rally uitgezet. Toon legt uit: "de rally bestaat uit drie delen. De

old timers rijden eerst een rondje door de wijk. Dit gaat op tijd. Daarna is het bol-pijl navigatie richting Pijnacker, Nootdorp en Zoetermeer. Tot slot zijn er verschillende vaardigheidsproeven". Toon en Henk staan onderweg op een controle post. De deelnemers moeten dan een remproef doen. "Het was ook leuk om alle enthousiaste verhalen te horen", vertelt Toon enthousiast.

De finish was bij de Kompaan op de Binckhorst. De eerste prijs ging naar een Mazda-rijder zonder rally ervaring! Onder het genot van een hapje en een drankje wisselen de deelnemers ervaringen uit en worden de plannen voor volgend jaar gemaakt. Een datum is al geprikt: zaterdag 29 juni 2019. Noteert u het vast? Moeilijk is het niet, heel duurzaam misschien ook niet, maar leuk is het wel!

Erika Priebee

Financieel gezond worden en/of blijven?

- financiële planning
- risicobeheer
- echtscheidingsbemiddeling
- hypotheek
- pensioenen
- verzekeringen

Ons team helpt u graag

lancyr + Adviesgroep Rijswijk
Verzekeringen & Financieel Advies

Haagweg 177 • 2281 AJ Rijswijk • 070 390 72 35 • info@lancyrrijswijk.nl

AGENDA 2018 in Winkelcentrum Oud Rijswijk

ELKE WOENSDAG
Antiek & Curiosa markt
van mei tot oktober

3 t/m 9 SEPTEMBER
StrandwalMenu

7 t/m 9 SEPTEMBER
Strandwalfestival

ZONDAG 9 SEPTEMBER
**Oldtimershow & winkels
open & papiermarkt**

ZATERDAG 24 NOVEMBER
Intocht Sinterklaas

ZATERDAG 1 DECEMBER
Sinterklaaszaterdag

VRIJDAG 14 DECEMBER
Christmas Shopping Night

22 & 23 december
Kerstkoopweekend

Meer weten?

Winkelen in gezellige
& authentieke sfeer

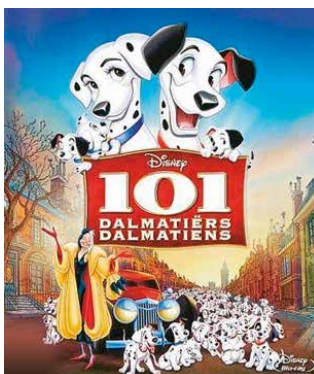
**oud
rijswijk**
winkelcentrum

AGENDA met ACTIVITEITEN, LAATSTE NIEUWS en AANBIEDINGEN op:
[i winkelcentrumoudrijswijk.nl](http://winkelcentrumoudrijswijk.nl) [t oudrijswijkwc](https://www.facebook.com/oudrijswijkwc) [f](https://www.instagram.com/winkelcentrumoudrijswijk) [i](https://www.instagram.com/winkelcentrumoudrijswijk) [winkelcentrumoudrijswijk](https://www.instagram.com/winkelcentrumoudrijswijk)

Iza, de dalmatiër

De Dalmatiër, Dalmatische hond, is waarschijnlijk oorspronkelijk afkomstig uit de Kroatische kuststreek Dalmatië. In het begin van de 18e eeuw werd deze hond in Engeland gebruikt om koetsen en rijuigen te begeleiden. Hij is bijzonder vanwege het enorme uithoudingsvermogen. Ze worden geboren met een witte vacht. De zwarte of leverkleurige stippen komen pas later waardoor de tekening een verrassing kan zijn.

Bij de familie Al in de Regentesselaan zijn ze erg dol op dit hondenras. Hun eerste dalmatiër was Mara die 10 jaar is geworden. Daarna deed Iza, een teefje, haar intrede. Zij is inmiddels 2 jaar oud. Haar vader was heel fors en haar moeder tener waardoor Iza iets kleiner dan gemiddeld is geworden. Het is een sterke hond die op een puppy-cursus echt moest leren om te volgen en te wachten.

De Disneyfilms

Het is een hondenras dat erg tot de verbeelding spreekt door de Walt Disneyfilm: 101 Dalmatiërs, een animatiefilm uit 1961. In 1996 werd een live-film uitgebracht waarvoor 217 dalmatiërs werden gebruikt. Deze film kreeg verschillende prijzen en de dalmatiër werd een reuze populair huisdier. Door die films krijgt Iza's baasje regelmatig commentaar van mensen op straat: 'Wat een mooie hond! Valt op door de vlekken, een rijst-met-krentenhond. Soms een opmerking afkomstig uit de film, zoals: "Is dit nummer 99?" Ook vragen mensen of de hond een naam heeft van een van de hoofdrolspelers: Pongo of Perdita. Iza speelt haar eigen hoofdrol bij de familie Al. Ze zijn heel blij met haar en besteden veel aandacht en zorg aan hun dalmaat.

Waarom hebben jullie een fascinatie en liefde voor dit type hond?

'Ze heeft een geweldig karakter en is heel intelligent, vriendelijk, mensgericht, actief en lief voor kinderen. Heel aanhankelijk en een echt gezelligheidsdier. Een tikkeltje eigenwijs en op eten gefixeerd. Zelfs een dode vis die zij langs de waterkant vindt is al een smakelijk hapje. Niet heel erg waaks maar slaat wel aan als de bel gaat. Ze houdt je goed in de gaten en benadert onbekenden een beetje voorzichtig. Allemaal eigenschappen waarom deze hond zo leuk is om in het gezin te hebben.'

Het is wel een hond die het ritme van de dag bepaalt: zeker 2 a 3 uur wordt er met haar gewandeld. Ze moet haar energie kwijt kunnen.

Nora Groot

RobHouweling.nl

Stijlschouwen, openhaardenbouw en rookkanalen

Kalksteen 'Provence'

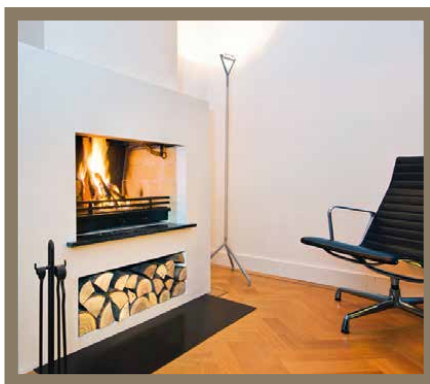
- In- en verkoop van oude schouwen
- Bouw en renovatie rookkanalen en schoorstenen
- Inbouw van open hout- en gasvuren in bestaande schouw
- Grote sortering antieke schouwen

WWW.ROBHOUWELING.NL

070-390 40 86

Showroom: Pasteurstraat 159-163 Den Haag
Geopend vrijdag koopavond van 19-21 uur
en zaterdag van 10-16 uur

**Mail uw vraag of bezoek aan huis info@openhaardenbouw.nl
wauw070.nl voor vakwerk in de bouw**

ROB

HOUWELING.NL

TRADITIONELE OPENHAARDENBOUW

— SINDS 1973 —

Mail uw vraag/afpraak robhouweling.nl of bel 070-3904086
 Showroom: Pasteurstraat 159-163 Den Haag
 Geopend vrijdag koopavond 19-21 uur en zaterdag 10-16 uur
wauw070.nl voor vakwerk in de bouw

Ontmoet de nieuwe wijkagent

Maak kennis met Charlie Braam. Sinds juni is zij de nieuwe wijkagent van Leeuwendaal.

Wanneer kom jij voor ons in actie?

"Dat verschilt. Bijvoorbeeld als buren overlast veroorzaken, jongeren structureel te veel herrie maken of als honden loslopen. In zulke gevallen kun je mij benaderen. Ik ga dan met de betrokkenen in gesprek en zoek eventueel de juiste hulpverlening. Bij diefstal kom ik zelf niet meteen, maar als je aangifte doet, dan hoor ik dat. Mocht er een veelvoorkomend probleem zijn in de wijk, dan bouw ik een dossier op en maak ik een plan van aanpak. Verder rijd ik vaak op de scooter door de wijk. Ik wil een bekend, betrouwbaar gezicht zijn in de buurt. Spreek mij vooral aan bij problemen waar je zelf niet uitkomt."

Wat vertelde jouw voorganger Klaar Toet jou over Leeuwendaal?

"Net zoals Klaar ben ik wijkagent van zes wijken in Rijswijk. Volgens Klaar regelen bewoners in Leeuwendaal veel zelf. Denk aan de snelheidsborden en de stickers met 15 km erop. De specifieke problemen waar hij mij op wees, mag ik hier helaas niet noemen."

Wat kun je wel zeggen over onze wijk?

"De laatste tijd is er een aantal scooters uit de wijk gestolen van het merk Piaggio Vespa.

Dit heeft voor ons prioriteit. Vespa's zijn gewild, dus hopelijk kan de wijkkrant bewoners hiervan bewust maken. Ook blijft inbraak een probleem, zeker in de zomervakantie. Ik raad aan om deuren en ramen goed te sluiten als je niet thuis bent. Maar doe ook de tuindeuren dicht als je naar boven gaat. Tegenwoordig zijn inbrekers zo slim dat ze via de achterdeur een huis leeghalen terwijl de bewoner in de voortuin is."

Je werkt ook samen met het buurtpreventieteam. Hoe ervaar je dat?

"Afgelopen zondag liep ik nog met ze door de wijk. Dit team van buurtbewoners geeft een veilig gevoel in de wijk en helpt mij ook. Het team wees mij er bijvoorbeeld op dat er de laatste tijd veel lachgaspatronen zijn gevonden. Dit is een probleem dat zich in meerdere wijken afspeelt. Het is daarom goed om samen met het preventieteam de ogen en de oren van de wijk te zijn."

Anouk de Wilde

Het buurtpreventieteam

Uw reporter liep een ronde mee met het buurtpreventieteam, een rondje Leeuwendaal met coördinator Erik van der Veer en vrijwilliger Ruud den Hollander. Lees hier wat ze zoal tegenkomen op hun ronde door de wijk.

Mannen met gele hesjes

Toen er in 2016 veel werd ingebroken in onze wijk heeft het buurtpreventieteam Oud Rijswijk op verzoek van de politie onze wijk erbij genomen. Het team was in 2015 als pilot gestart in 4 andere wijken. Op een loopavond verzamelen zich circa 10 vrijwilligers, waaronder enkele Leeuwendalers in de Ottoburg. Zij vormen koppels die, voordat ze de wijken ingaan, aangemeld worden bij de politie. Het team zoekt versterking om nog vaker te kunnen lopen! U kunt zich ook aanmelden!

Waar letten jullie op?

Erik: 'Te veel om op te noemen maar bijvoorbeeld op kapotte bestrating, verlichting, fietsen die niet op slot staan of wel op slot staan, maar niet vast aan hek of boom en autoraampjes die

open staan. In dat laatste geval bellen we de politie die contact opneemt met de eigenaar van de auto.' Erik: 'Kijk daar staan fietsen wel op slot, maar los. Die kunnen zo ingeladen worden door dieven. Ruud belt aan en wijst de bewoner op de situatie. Bewoner: 'Oh ja, dank u wel'. Erik: 'De meeste mensen bedanken. Dan hoop je dat ze ze voortaan wel vast gaan zetten. Andere bewoners reageren laconiek. Erik: 'Vooral auto's die fout geparkeerd staan, vormen een probleem voor eventuele hulpdiensten. De straten zijn al niet zo breed en als er dan foutgeparkeerd wordt, heeft bijvoorbeeld de brandweer echt een probleem.

Preventie

Op deze warme avond staan veel ramen open. Erik: 'Vaak zijn huizen beneden goed beveiligd, maar boven is het makkelijk om binnen te komen. Ik adviseer altijd: doe in ieder geval altijd de ramen dicht als je weggaat. Inbrekers weten soms precies hoe laat mensen hun kinderen uit school gaan halen.' Ook renovaties aan de huizen hebben de aandacht van Erik en Ruud. Erik: 'Er wordt op dit moment veel geklust in de wijk.' Ondertussen belt Ruud aan bij een huis. Daar liggen de ladders buiten en enkele ramen zijn niet goed dicht. De bewoners doen niet open. Wel komt meteen een buurvrouw aanlopen om te informeren of alles goed is. Ruud reageert: 'De saamhorigheid in deze wijk is groot'. Dat blijkt ook uit een zeer actieve buurt Whatsapp. In het najaar wordt het Donkere Dagen Offensief (DDO) gehouden. Mensen worden dan attent gemaakt op het verlichten van hun huis.

Yvonne Muilwijk

**100%
onafhankelijk
en deskundig
verzekeringsadvies
bij u om
de hoek**

Hoogenraad
VERZEKERINGSADVISEURS

Haagweg 177 • 2281 AJ Rijswijk • 070 399 65 60

info@hoogenraad-verzekeringsadviseurs.nl

www.hoogenraad-verzekeringsadviseurs.nl

MEER DAN LUNCH & DINER WIJ ORGANISEREN OOK

- RECEPTIES
 - BORRELS
 - FEESTEN
 - HIGH WINE
 - HIGH BEER
 - HIGH TEA
 - CATERING
 - NIEUWJAARS- EN KERSTBORREL
 - ZONDAG EXCLUSIEF OPEN
- (ANDERE DAGEN IN OVERLEG) VOOR GROEPEN V.A. 20 PERS.

BRASSERIE
idz Heerlijk
— EERLIK & DOURZAAM —

OPEN: MA-ZA VANAF 10:00 uur

HERENSTRAAT 8 • 2282 BT RIJSWIJK • INFO@IDZHEERLIJK.NL
0704449578 • WWW.IDZHEERLIJK.NL • @IDZHEERLIJK FB/INSTA/TWITTER

Vervang je tegels door groen en grind: Het Hoogheemraadschap betaalt mee!

Wijkbewoner Jos heeft zijn voortuin aangepakt. Alle tegels eruit en een laag schelpen, afgewisseld met groene stroken erin. Dat kostte hem ongeveer 1600 euro. Het Hoogheemraadschap Delfland betaalde daarvan 25%, oftewel 400 euro! Omdat hij op deze manier meewerkt aan het opvangen van regenwater.

Zij noemen het “klimaatadaptie”. In de praktijk komt het erop neer dat maatregelen subsidiabel zijn, als er meer onverharde grondoppervlakte ontstaat om regenwater op te vangen.’ En omdat grind en groen wél en tegels géén water doorlaten, voldeed Jos aan de voorwaarden voor subsidie aan te vragen.

Reden voor een dergelijke subsidie zijn de klimaatveranderingen. We merkten deze zomer aan den lijve hoe extreem warm het werd. En wanneer later in het seizoen koelere lucht over het ongelooflijk opgewarmde zeewater komt, dan barsten de buien los. Als het regent, regent het heviger. Ook dat hoort bij die klimaatveranderingen. Zoveel regenwater in korte tijd kan het gemeentelijk riool niet aan. Met als gevolg: water op straat en in kelders van huizen. Er is meer ruimte nodig om het water op te vangen, tijdelijk vast te houden om

vervolgens geleidelijk af te voeren. De oplossing ligt dichtbij huis. Tegels eruit en plantjes erin.

Regenton

Op de website staan ook tips voor een makkelijke, mooie en levendige tuin genoemd. Kies bijvoorbeeld waterdoorlatende tegels voor je terras: klinkers met openingen zodat het regenwater gewoon de grond in kan zakken. Die openingen kun je vervolgens opvullen met gras, grind of schelpen. Sluit een regenton aan om water op te vangen. Je kunt je regenpijp ook afkoppelen. Bij verschillende tuincentra in het land liggen de benodigde materialen al in de schappen. Laat je schutting begroeien en kies voor planten in perken. Want planten geven verkoeling en houden water vast. Goede tip is ook om zulke maatregelen samen met je burens te nemen en zo de kosten te drukken. En laat het dak van je schuur begroeien met sedum.

Bij het nemen van al die blauwgroene maatregelen betaalt het Hoogheemraadschap mee!

Meer weten? Kijk op Hoogheemraadschap Delfland stimuleringsregeling klimaatadaptie.

Barbara Schilperoort

YOGASTUDIO RIJSWIJK

Hathayoga
Flowyoga
Poweryoga
Ashtangayoga
Yoga class in English
Kinderyoga
Tierneryoga
Fertiliteitsyoga
Zwangerschapsyoga
Postnatale yoga
Babymassage
Massages
Workshops
Yogaweekend

Leeuwendaal, Geestbrugweg 38, 2281 CL Rijswijk
070-2014529, yogastudiorijswijk@online.nl
www.yogastudiorijswijk.nl

van Ree

GROENSPECIALISTEN groenvoorzieningen

EXCLUSIEF
GESELECTEERD.NL

Ontwerp,
inrichting en
onderhoud van
tuinen en

www.groenspecialisten.nl

Voorburg/ Pijnacker • Telefoon: **015 - 361 09 78**

De Vlinder(-Bijen-Insecten-)idylle

De oogst van een hete zomer zonder regen: Geel gras. Verdroogde planten en struiken. Veel tuinen, perken en bermen verpieterd. Net als de Vlinderidylle langs de Nassaukade. Veel wijkbewoners ergeren zich daaraan. Leeuwendaal Duurzaam en Groen: "een wijk om op te (vr)eten" trekt zich die kritiek aan. Komende herfst overleggen alle betrokkenen over de beste vervolgaanpak. Hoe en waarom kwam het initiatief eigenlijk tot stand?

Hoe en waarom kwam het initiatief eigenlijk tot stand?

Dat zijn wijkbewoners zelf! Een aantal leden van Leeuwendaal Duurzaam en Groen deed de suggestie een aantal jaren tijdens een ALV van de wijkvereniging. Velen vonden dat toen een goed idee. In de loop der tijd vroegen steeds meer mensen wanneer het ervan kwam.

Wie is verantwoordelijk voor de uitvoering?

Dat zijn gemeente, Vlinderstichting en Leeuwendaal Duurzaam en Groen.

Waarom is niet gekozen voor een strook direct langs het water?

Rijkswaterstaat en Provincie eisen dat een strook van anderhalve meter vanaf de walkant vrij moet blijven voor het uitvoeren van werkzaamheden aan de oever.

Waarom is niet gekozen voor één aaneengesloten strook?

Plezierboten moeten kunnen aanmeren, hengelars vissen en honden rennen. Dan zijn "doorgangen" nodig.

Waarom kwam het zaaisel niet overal goed op?

Er is in drie verschillende fasen ingezaaid. De eerste drie proefstroken kwamen goed op. Net als de tweede fase zaailingen. De lange stroken waren

afgelopen herfst al ingezaaid. Onder andere vanwege de lange, koude, natte winter kwam het zaaisel niet op. Daarom is opnieuw ingezaaid. Maar daarna brak die periode van droogte en hitte aan.

Waarom is gras niet goed genoeg?

Het aantal vlinders, bijen en andere insecten neemt dramatisch snel af. Dus zijn bloemen nodig die stuifmeel en nectar produceren als voedsel voor al die insecten. Daarom zijn er al die initiatieven om overal bloemrijke stroken aan te leggen: in onze hele regio, in de hele provincie, in het hele land, in heel West-Europa. Het gaat om biodiversiteit. Om de variatie in soorten bloemen en planten. Gras biedt die variatie niet.

Overigens kan het wel een paar jaar duren voordat zo'n vlinder-, bijen- insectenstrook er uitziet zoals je graag wilt!

Barbara Schilperoord

Chez Michelle

pure, natural & personal skincare

U bent bij mij welkom voor natuurzuivere
huidverzorging & behandelingen waarbij
aandacht, kwaliteit en een persoonlijke
benadering voorop staan.

- Behandelingen en producten van
Dr. Hauschka Cosmetica
- Ook voor advies en aanschaf producten
- Scholieren en studenten 10% korting

Frederiklaan 35
2281 XM Rijswijk

T 06 - 25053569
E info@chez-michelle.nl

W www.chez-michelle.nl
F [ChezMichelleSkincare](#)

KORTELAND AUTO'S

- * in- & verkoop
- * onderhoud & reparatie
- * apk
- * schadeherstel
- * aircoservice

Korteland Auto's en Onderdelen BV
Oranjelaan 42 - 2281 GE Rijswijk - 070 390 29 00
www.kortelandautos.nl - info@kortelandautos.nl

Sociëteit Amicitia

Geschiedenis

In onze wijk, hoek Wilhelminalaan/Oranjestraat, staat een bijzonder en beeldbepalend gebouw: Sociëteit Amicitia. Gebouwd in de stijl van het Nieuwe Bouwen.

Deze sociëteit werd in 1898 opgericht door een aantal Rijswijkse heren met als doel: "het bevorderen van gezellig verkeer". Dat bestond toen uit het houden van bijeenkomsten, biljarten, kaarten etc. Aanvankelijk kwam men samen in de uitspanning Kuys-Witsenburg op de hoek van de Herenstraat/Haagweg, waar nu de Aldi is gevestigd. In 1904 kreeg men Koninklijke goedkeuring en koos men voor de naam: Amicitia (Vriendschap). In 1908 verhuisde men naar Hotel Leeuwendaal op de hoek van de Haagweg/Oranjestraat. Nu staat daar een flatgebouw.

In 1928 werd het woonhuis Oranjestraat 39 (bouwjaar 1921) aangekocht en tot sociëteit omgebouwd met op de 1e etage woonruimte voor een beheerder. Lange tijd bloeide de vereniging, maar helaas daalde het ledental waardoor de leden besloten om het gebouw ook voor andere doeleinden te gaan gebruiken

zoals dansavonden, het geven van lezingen of andere activiteiten.

Een groep jongeren uit de wijk stelde toentertijd voor om in het gebouw een bridgeclub op te richten. Het bestuur keek bedenkelijk. Een enthousiaste bridgeër, Eric Thijssen weet daar een aardige anekdote over te vertellen. Het bestuur stelde als voorwaarde dat nieuwe (bridge)leden

geballoteerd moesten worden. Zoals Olivier B. Bommel sprak tot Tom Poes: "Verzin een lijst". En dat deden zij ook: er werd een lijst gepresenteerd met alle titels van de toekomstige leden: van mr., drs., tot dr., ir. In alle soorten en maten. Probleem opgelost, de bridgeclub kwam er en bestaat nog steeds met Eric als een van de spelers van het eerste uur!

De huidige voorzitter van de vereniging.

Joris Al speelde enkele avonden per week bridge in Amicitia, toen hij na zijn pensionering voorzitter werd, bijgestaan door een secretaris, penningmeester, twee leden en een kascommissie. Joris vertelt enthousiast dat er nu 200 leden zijn. Zo is het een bloeiende gezelligheidsclub waar, in gemoedelijke sfeer, o.a. gekaart wordt. Nieuwe leden zijn van harte welkom en voor eventuele bridgelessen kan gezorgd worden. Dus...wat let u. Kijk op de website waar druk aan gewerkt wordt om up-to-date informatie te verstrekken.

Zo'n mooi, goed onderhouden uniek gebouw met tuin verdient belangstelling: Een afdeling van Rotary Rijswijk maakt regelmatig gebruik van Amicitia. Wist u dat iedere eerste woensdagochtend van de maand er een koffie-uurtje

wordt verzorgd door vrijwilligers? U bent van harte welkom.

Ook kunnen belangstellenden kennis maken met Amicitia tijdens Open Monumentendag en bij de manifestatie: Kunst in de wijk. Doen! De moeite waard.

Nora Groot

HOOGENRAAD

N V M M A K E L A A R S

Kennismaken met
115 jaar ervaring?

WWW.HOOGENRAAD.NL

Een impressie in foto's

Zo'n zomer...

"Beste zwemmers. Willen jullie nu het water uitgaan? Van de brug af. Van de pijlers af. De brug gaat zo open, er komt een groot schip aan". Zo schalde geregeld de stem van de brugwachter-opafstand over het water van de Vliet. Het werkte. Iedereen ging gehoorzaam aan de kant. Eigenlijk mag het niet, want het is gevaarlijk om van de brug af te duiken. Maar ja. Zo'n zomer moet je een oogje dichtknijpen. Zelfs binnenshuis liepen de temperaturen soms op tot tegen de 30°. Dus zochten jong en oud verkoeling.

De oever langs de Vliet, bij het kippenbruggetje tegenover de Chinese Muur, veranderde in een dagstrand. Met kinderen in drijvende opblaasbeesten. Meisjes die elkaar eindeloos een bal toewierpen. Het kind dat al rennend zijn bloesje uittrok en slippers uitschopte en zonder halt te houden in één vloeiende beweging het water in dook. De vrouw die 's avonds haar hondje uittiet, zelf voorzichtig te water ging, het dier vanaf de houten rand op haar schouder nam en een paar slagen liet zwemmen. Waarna ze beiden afgekoeld en wel hun wandeling langs de oever vervolgden. Zo'n zomer was het. Al vanaf mei. Je vroeg je af waarom de Italiaanse ijscoman van het brugwachtershuisje (de kozijnen waren nog wel zo toepasselijk in pistachegroen geschilderd) zijn nering niet had voortgezet. Hij had rijk kunnen worden.

Het was zo'n zomer dat jassen hingen te verstofen aan de kapstok. Wanneer was het eigenlijk de laatste keer dat je er één droeg? Je kon het je niet meer herinneren. Het was zo'n zomer dat thuisblijvers zich afvroegen waarom anderen in 's hemelsnaam weggingen. Schiphol meldde de drukste dag ooit. Er waren entertainers ingehuurd die het wachten moesten verkorten. In eigen land

waren vakantieparken en campings volgeboekt door wie op het laatste moment besloot om in eigen land te blijven. Maar waarom zou je überhaupt weg gaan?

Het was ooit een vakantieoord voor mensen die geen geld hadden om erop uit te gaan: Rundumhausen. Waarom gaan we deze vakantiebestemming niet promoten? Simpelweg thuis zijn zonder dat er ook maar iets hoeft.

Geef toe: hoe vaak komt het voor dat dat gebeurt? Dat je simpelweg geen enkele verplichting hebt, geen enkele afspraak. Dat je elke dag kunt uitslapen, dat je 's morgens naar de bakker loopt voor verse broodjes. Dat je die streekmarkt bezoekt waarover je al eerder hoorde vertellen. Dat je die expositie ziet die je zo graag wil zien. Dat je door het centrum van dat mooie oude provinciestadje slentert. Dat je eindeloos op terrassen hangt. Of gewoon in je tuin of op je balkon. En daar eindelijk dat dikke boek leest dat al zo lang op je stapeltje ligt. Net alsof je met vakantie bent. Maar dan thuis. Rundumhausen. Een aanrader voor volgend jaar...?

Barbara Schilperoort

Barbara en Fennah

Beweeg... dat voelt goed!

Sport en bewegen geeft je energie, maakt je fit en je humeur knapt ook nog eens van op. Kortom je voelt je goed! En het mooie is: het geldt voor iedereen en elke leeftijd.

Beter bewegen voelt nog beter

Wist je dat beter bewegen nog betere resultaten geeft. Onze fysiotherapeuten bieden je een beweegprogramma volledig op maat. In onze ruime trainingszaal bieden we je alle professionele trainingsapparatuur. Dat voelt nog beter.

Veilig en betrouwbaar voor iedereen

Jouw programma staat onder de deskundige begeleiding van de fysiotherapeut. Dus of je nu sportief bent, nog nooit gesport hebt, bekend bent met klachten, jong of (heel) oud bent... Je bent altijd in vertrouwde handen.

GRATIS INTAKE

Op maat en persoonlijk betekent dat we graag uitgebreid kennis met je willen maken. Daarom bieden we je een gratis en vrijblijvende intake. Zo ontdekken we samen wat je doelen zijn, wat je wel en niet kan.

***Maak direct een afspraak
via de website of bel!***

